

Nr 11

Försvarsutskottets betänkande i anledning av motion om fria resor för värnpliktiga.

I motionen 1971:698 av herr Svanström m. fl. (c) har hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsam utredning av de tekniska förutsättningarna för helt fria resor för värnpliktiga samt att förslag i detta ärende förelägges 1971 års riksdag.

Utskottet

I motionen framhålls att nuvarande administrations- och kontrollåtgärder i samband med värnpliktigas fria resor är både kostnadskrävande och irriterande. Ett system med fria resor på järnväg för värnpliktiga sägs innebära förbättringar i fråga om trafiksäkerheten och ge de värnpliktiga bättre avkoppling under permission. Motionärerna föreslår att de värnpliktiga vid tjänstgöringens början ges ett för utbildningstiden gällande frikort för resor med statens järnvägars tåg och bussar.

Värnpliktig som fullgör grundutbildning är under ledighet berättigad till en fri resa för varje hel tjänstgöringsperiod om 30 dagar. Utgifterna för denna förmån beräknas uppgå till ca 30 milj. kr. om året. Antalet fria resor fördubblades den 1 juli 1969. Införande av helt fria resor kan uppskattas medföra att utgifterna för ändamålet ökar till ca 60 milj. kr. Den särskilt tillkallade sakkunnige för utredning rörande systemet för förmåner åt värnpliktiga m. fl. skall enligt direktiven den 16 oktober 1970 utgå från de värnpliktigas behovs- och förmånssituation och därvid söka göra en bedömning av hur förmåner av olika slag bör avvägas för att man skall kunna uppnå ett föreliggande behov tillgodoses så rättvist som möjligt.

I direktiven för nämnda utredning sägs också att truppbefälet inte bör mer än nödvändigt belastas med förmånssystemets administrering. Utskottet har samma mening. Alltför mycket arbetstid har tidigare fått användas för utskrivning av färdbiljetter m. m. i samband med de värnpliktigas fria resor. Enligt vad utskottet inhämtat har emellertid skett en betydande förbättring i detta avseende med ingången av 1971. I samband med ett nytt transportavtal med statens järnvägar har införts ett system som bl. a. ger de värnpliktiga full frihet vid val av resmål och medger utnyttjande av en partibiljett för det medgivna antalet fria resor.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet bifall till yrkandet i motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1971:698.

Stockholm den 4 maj 1971

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Gustafsson i Stenkyrka (c), Enskog (fp), Gustafsson i Uddevalla (s), Gustavsson i Ängelholm (s), Häll (s), Öhvall (fp), Brännström (s), Virgin (m), Glimnér (c) och Gustavsson i Nässjö (s).